

Fagligt udvalg for den pædagogiske assistentuddannelse og social- og sundhedsuddannelsen
 September 2014

Udviklingsredegørelse for 2015 for erhvervsuddannelsen til pædagogisk assistent

Nøgletal	2011	2012	2013
Igangværende uddannelsesaftaler pr. 31/12 i det aktuelle år	2786	3024	2993
Indgåede uddannelsesaftaler i det aktuelle år	1603	1817	1621
Igangværende skolepraktikaftaler pr. 31/12 i det aktuelle år	Der er ikke skolepraktik i uddannelsen.	Der er ikke skolepraktik i uddannelsen.	Der er ikke skolepraktik i uddannelsen.
Elever optaget i skolepraktik i det aktuelle år	Der er ikke skolepraktik i uddannelsen.	Der er ikke skolepraktik i uddannelsen.	Der er ikke skolepraktik i uddannelsen.
Bruttopraktikpladssøgende pr. 31.12 i det aktuelle år	Opgøres ikke	Opgøres ikke	Opgøres ikke
Fuldførte *	450	1143	
Fuldførelsesprocent **	81	79	

*) Fuldførte er det antal elever, som i perioden 1/10 forrige år til 30/9 i det aktuelle år har fuldført uddannelsen.

**) Fuldførelsesprocenten er andelen af dem, der begyndte i perioden 1/10 forrige år til 30/9 i det aktuelle år, som forventes at fuldføre deres uddannelse angivet i procent.

Bemærk: Ministeriet har endnu ikke tal for antal fuldførte og fuldførelsesprocent for 2012, og udvalgene bedes selv indsætte tal, i det omfang udvalgene har tallene (evt. skønnede tal).

	2011	2012	2013
Beskæftigelsesfrekvens (inkl. Syge/barselfrekvens)***	0,54	0,54	0,53
Videreuddannelsesfrekvens****	0,46	0,33	0,26
Forskel i beskæftigelse for delt på etnicitet*****	A= ikke oplyst D=0,55 F= kan ikke beregnes	A=0,61 D=0,54 F=0,07	A=0,38 D=0,54 F=0,16
Forskel i beskæftigelse fordelt på køn	Kvinder: 0,55 Mænd: 0,56	Kvinder: 0,56 Mænd: 0,51	Kvinder: 0,52 Mænd: 0,55

***) Beskæftigelsesfrekvensen i 2011 baserer sig på færdiguddannede i 2010, frekvensen i 2012 baserer sig på færdiguddannede i 2011, og frekvensen i 2013 baserer sig på færdiguddannede i 2012.

****) Videreuddannelsesfrekvensen i 2011 baserer sig på færdiguddannede i 2009, frekvensen i 2010 baserer sig på færdiguddannede i 2010, og frekvensen i 2013 baserer sig på færdiguddannede i 2011.

*****) A= anden etnisk herkomst, D=dansk herkomst, F= forskel

Ministeriet oplyser, at beskæftigelsesfrekvensen kun indeholder oplysninger fra SOSU-skoler, ikke professionshøjskoler.

1. Den erhvervmæssige udvikling og udviklingsmulighederne inden for uddannelsens område og tilgrænsende områder

- Internationalisering; hvordan er uddannelsen under indflydelse af internationale tendenser?

Uddannelsen søges af elever med dansk eller udenlandsk herkomst svarende til befolkningssammensætningen. Således var ca. 8 % af de praktikpladsaftaler, der blev indgået i 2011, blev indgået med en person med en udenlandsk herkomst.

Den pædagogiske assistentuddannelse mærker internationale tendenser, ved at børn og unge med udenlandsk herkomst udgør en stigende procentdel af brugerne i dagtilbuddene. For børn og unge med udenlandsk herkomst kan daginstitutionen være det første møde med dansk kultur. Derfor skal uddannelsen sikre eleverne kompetencer til at tilgodese brugere med udenlandsk herkomst og deres forældres særlige behov.

- Teknologiudvikling; hvilke teknologiske udviklinger af relevans for uddannelsen kan udvalget se?

- Brugen af velfærdsteknologiske hjælpemidler især til fysisk handicappede er i hastig udvikling.
- It til dokumentation samt intern og ekstern kommunikation i institutionerne vinder større udbredelse og kræver i højere grad end tidligere gode skriftlige kompetencer.
- Digitale medier til underholdning og læring breder sig eksplosivt på pædagogiske arbejdspladser ligesom de sociale medier fylder mere for børn, unge og voksne. Digitale og sociale medier påvirker måden at tænke relationsdannelse og fællesskaber på og stiller nye kompetencekrav til det pædagogiske personale.

- Virksomhedernes udvikling; er der tale om ændrede organisationsformer, nye myndighedskrav eller andet af betydning for uddannelsen?

- Sagsområderne hhv. børn og skole (dvs. for aldersgruppen 0-18 år) kommer under samme forvaltningsmæssige enhed flere steder i landet.
- Ændrede organiseringer, fx større daginstitutioner med områdeledere
- Øget fokus på børnehavens betydning for barnets skolegang og uddannelse og på udvikling af kvalitet i det pædagogiske arbejde.
- Med Barnets Reform sættes der fokus på både den tidlige indsats og et tættere og mere virksomt samarbejde om barnet mellem de forskellige faggrupper i kommunen, der møder børnene og de unge.

- Fokus på inklusion og ændringerne i grænsedragningen mellem almen- og specialområdet. Betyder dels, at alle elever skal kunne bidrage til inklusion på normalområdet, dels at indsatsen på specialområdet sker med udgangspunkt i en særlig specialviden.
- Beslutningen om folkeskolereformen sætter øget fokus på samspillet mellem leg og læring og behovet for didaktiske kompetencer.

- Hvordan er det fremtidige behov for faglært arbejdskraft indenfor uddannelsens område?

De institutioner, som den pædagogiske assistent uddannes til, er fortrinsvis offentlige dag- og døgntilbud til børn og unge samt til børn, unge og voksne med særlige behov. Efterspørgslen efter uddannet pædagogisk personale påvirkes af flere faktorer, herunder et stagnerende børnetal, en relativ stor aldersbetinget afgang af personale og interesse for uddannet personale i SFO, skole- og voksenhandicapområdet.

Regeringen, LO, KL og Danske Regioner indgik i 2007 forbindelse med trepartsdrøftelserne politisk forpligtende aftaler, som fastsætter de årlige antal praktikpladser på uddannelsen til pædagogisk assistent fra 2008 til 2015.

- Er der udvikling på de tilgrænsende områder af relevans for uddannelsen (andre eud, amu, kvu, mv.)?

Parterne på området har gennem årene udviklet en lang række AMU-uddannelser, der supplerer erhvervsuddannelserne med tilbud til ikke-uddannede, der søger ind på området, og efteruddannelses tilbud til pædagogiske assistenter.

Der er taget politisk initiativ til at ændre bacheloruddannelsen til pædagog så den rummer tre specialer, nemlig småbørnsområdet, skole- og fritidsområdet eller handicap- og specialområdet.

- Udvalgets kommentarer til udviklingen i nøgletallene:

Nøgletallene viser, at kommuner og regioner ansætter flere elever end de er pålagt i hht. dimensioneringsaftalen. Det er ikke klart om tallene indeholder tal om antallet af elever, der gennemfører uddannelsen som GVU.

Tal om fuldførelse af uddannelsen er udtryk for de første færdiguddannede efter uddannelsens ikrafttræden, hvorfor antallet af gennemførte endnu ikke vurderes at afspejle et blivende niveau.

Videreuddannelsesfrekvensen er usædvanlig høj i forhold til andre erhvervsuddannelser og kan til en vis grad forklare, at beskæftigelsesfrekvensen kan synes i underkanten.

Tal vedr. de færdiguddannedes beskæftigelseskvotient i relation til etnicitet synes at give indtryk af, at uddannede af anden etnisk herkomst har faldende beskæftigelseskvotient. Der er dog kun statistiske oplysninger fra de to sidste år, hvorfor tallenes stabilitet er usikker.

Beskæftigelseskvotienter i relation til køn veksler en del, men synes overordnet at være ligelig.

2. udvalget bedes redegøre for sine overvejelser om ændringsbehov, især med afsæt i reformarbejdet

Udvalgets fokus forventes rettet mod de ændringer, som reformen medfører.

Hvilke elementer af reformen giver anledning til omlægning og revision af uddannelserne

Det faglige udvalg er i gang med at tilpasse uddannelsen til kravene i erhvervsuddannelsesreformen. I denne proces er dele af det hidtidige hovedforløb flyttet til et obligatorisk grundforløb. Udvalget har netop beskrevet overgangskrav fra grundforløb til hovedforløb.

I løbet af efteråret planlægges at

- Revidere kompetencemål, fagmål og praktikmål for hovedforløbet for den pædagogiske assistentuddannelse til arbejdsmarkedets behov og til det nye grundforløb. Revisionen blev anmeldt i udviklingsredegørelsen sidste år.

Revisionen vil især ske mhp. at fremme uddannelsens håndværksmæssige profil og skærpe kompetencerne indenfor inklusion, forebyggelse og sundhed samt brug af it og digitale medier. Endvidere ønsker udvalget at sikre at uddannelsens profil bliver tydeligere i forhold til de pædagogiske målgrupper med særlige behov inden for såvel normal som specialområdet.

Hovedforløbene er blevet kortere, men adgangsforudsætningerne er bedre. Desuden vil udvalget beskrive fag på højere niveau og mulighed for talentspor.

- Beskrive EUV-modeller
- Beskrive en EUX-model med virkning fra 2016

Ændringer forventes at berøre såvel bekendtgørelsen som uddannelsesordningen.

Udvalgets ønsker til ændring af uddannelsen forventes ikke at medføre øgede økonomiske udgifter.

Behov for nyetablering af uddannelse

Der er ikke behov for etablering af nye uddannelser på området.

Behov for nedlæggelse af uddannelsen

Der er ikke behov for at nedlægge uddannelsen.

3. Praktikuddannelsen

Den løbende kvalitetsudvikling og kvalitetssikring af uddannelsens ordinære praktik og skolepraktik (hvis der i uddannelsen er skolepraktik)

Udvalget er løbende i tæt dialog og jævnlig korrespondance med lokale uddannelsesudvalg om kvalitetsudvikling og kvalitetssikring af praktikuddannelsen. Dialogen danner grundlag for revision af uddannelsen og udarbejdelse af vejledninger mv.

Det faglige udvalg udsendte i vinteren 2013-14 to oplæg til LUU om indsatsområder, hvor der ønskes en fælles indsats med LUU om udvikling af uddannelserne. Det drejer sig om

- oplæg om kvalitet i uddannelserne
- oplæg om talentarbejde

Parterne bag uddannelsen har i regi af AMU-programmet udviklet praktikvejlederkurser, som mange praktikvejledere følger.

Der er ikke skolepraktik i uddannelsen.

Handlingsplan for tilvejebringelse af praktikpladser

Trepartsaftalen regulerer antallet af elever og praktikpladser. Siden 2007 har der været en stor stigning i antallet af praktikpladser på uddannelsen til pædagogiske assistent. Det større antal praktikpladser har medført, at hver kommune og hver region har skullet finde disse praktikpladser i relevante praktikvirksomheder inden for hhv. kommunen og regionen; og det har de gjort i overensstemmelse med § 43, stk. 2. Elever ansat i private virksomheder, der er godkendt til at levere ydelser i en kommune eller region, indgår i hhv. den kommunale og regionale dimensioneringsforpligtelse.

Det er vanskeligt at identificere potentielle virksomheder, som ikke allerede indgår i dimensioneringen, og som kan benyttes som praktiksteder, dvs. hvor eleverne kan nå målene for praktikken.

Med hensyn til potentielle ny praktikvirksomheder vil det faglige udvalg tage kontakt til private udbydere organisationer samt se på mulighederne inden for specialområdet.

På grund af udviklingen i antallet af samarbejdsmodeller mellem kommuner/regioner og private institutioner/virksomheder har det faglige udvalg registreret behov for en præcisering af private institutioner/virksomheder i forhold til den koncerngodkendelse, som PASS har udstedt til kommuner og regioner. I løbet af efteråret vil det faglige udvalg udsende en vejledning vedr. ansøgning om godkendelse som praktikvirksomhed specielt rettet til private praktikvirksomheder.

Samarbejde med LUU om praktikvirksomheder

De lokale uddannelsesudvalg modtager ansøgninger om godkendelse som praktikvirksomhed fra lokale virksomheder. De behandler sagen og sender en indstilling til det faglige udvalg, som derefter behandler sagen.

De fleste lokale uddannelsesudvalg har koordineringsudvalg, som fordeler eleverne mellem de enkelte praktiksteder.

Frist for indsendelse elektronisk til Undervisningsministeriet 19. september 2014 til mail-adressen UVAEFU1@uvm.dk